

Ondersteuning van Transmurale Oncologische Zorg

evaluatie van een telegeneeskundesysteem bij hoofd-halskanker

J.L. van den Brink

Kan telegeneeskunde de zorg voor hoofd-halskankerpatiënten verbeteren?

Het proefschrift beschrijft eerst een kwaliteit van leven studie bij geopereerde hoofd-halskankerpatiënten gedurende de eerste drie maanden na hun ontslag. Hierna beschrijven wij een prospectieve evaluatie onder 104 huisartsen met betrekking tot een extra brief uit het ziekenhuis, waarin wordt aangekondigd dat één van hun patiënten geopereerd zal gaan worden voor hoofd-halskanker. De functionaliteit van een door ons ontwikkeld telegeneeskundesysteem wordt vervolgens weergegeven. Deze functionaliteit hebben wij gebaseerd op informatie- en communicatieknelpunten in de zorg voor hoofd-halskankerpatiënten. Het telegeneeskundesysteem is ontworpen om communicatie mogelijk te maken tussen alle betrokken hulpverleners en tussen hulpverleners en patiënten, informatie te verschaffen ten behoeve van hulpverleners en patiënten, lotgenotencontact mogelijk te maken en problemen bij de patiënt vroegtijdig op te sporen d.m.v. monitoren.

De evaluatie van ons telegeneeskundesysteem richtte zich op gebruik van het systeem, waardering voor het systeem, bruikbaarheid van het systeem om problemen bij de patiënt vroegtijdig op te sporen en de effecten van het systeem op de kwaliteit van leven van patiënten. In totaal hebben 36 hoofd-halskankerpatiënten en hun hulpverleners het systeem gebruikt. Patiënten gebruikten het systeem zeer intensief en waardeerden het systeem gemiddeld met een 8,0. N.a.v. het gebruik van het systeem maakte een steunteam in het ziekenhuis 16 extra poliklinische controleafspraken. In 8 van deze 16 gevallen was directe medische actie noodzakelijk. Patiënten die het systeem 6 weken hadden gebruikt, bleken aan het eind van de interventie voor 5 van de 22 onderzochte variabelen een betere kwaliteit van leven te hebben in vergelijking met een controlegroep zonder toegang tot het telegeneeskundesysteem. Zes weken na het einde van de interventie bleken 4 van deze 5 verschillen in kwaliteit van leven verdwenen.

Belangrijkste conclusies van het proefschrift zijn: 1. De kwaliteit van leven van geopereerde hoofd-halskankerpatiënten verbetert tijdens de eerste drie maanden na ontslag uit het ziekenhuis. 2. Het blijkt mogelijk om groepen van hoofd-halskankerpatiënten met een verhoogde kans op slechtere kwaliteit van leven na ontslag uit het ziekenhuis te identificeren. 3. Huisartsen waarderen een 'bericht van voorgenomen opname' zeer, waarin wordt aangekondigd dat één van hun patiënten geopereerd zal gaan worden voor hoofd-halskanker. De meeste huisartsen zijn van mening dat zo'n 'bericht van voorgenomen opname' hen in staat stelt om betere zorg aan hun hoofd-halskankerpatiënten te verlenen. 4. Informatie- en communicatietechnologie kan worden toegesneden op informatie- en communicatieknelpunten in de zorg voor hoofd-halskankerpatiënten. Ons telegeneeskundesysteem wordt zeer positief gewaardeerd door hoofd-halskankerpatiënten.

Ons telegeneeskundesysteem is in staat om medische en actiebehoevende problemen bij de patiënt vroegtijdig op te sporen. 5. Een telegeneeskundesysteem kan ook gebruikt en gewaardeerd worden door een oudere patiëntenpopulatie met weinig computerervaring. 6. Het is ons niet gelukt om de communicatiekloof tussen ziekenhuis en huisarts te overbruggen met behulp van een telegeneeskundesysteem. 7. Gebruik van ons telegeneeskundesysteem verbetert de kwaliteit van leven van geopereerde hoofd-halskankerpatiënten na ontslag uit het ziekenhuis.

Samenvatting van het proefschrift "Supporting transmural oncological care. Evaluation of a telemedicine system in head and neck cancer", J.L. van den Brink

Verdedigd op 19 april 2006 te Rotterdam

Promotors: Prof. dr. J.H. van Bommel en

Prof. dr. C.D.A. Verwoerd

Copromotors: Dr. M.F. de Boer en

Dr. P.W. Moorman



J.L. van den Brink
TweeSteden ziekenhuis,
Vestiging Tilburg
Dr. Deelenlaan 5
5042 AD Tilburg